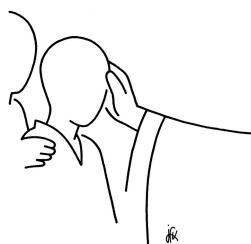

TIOSÉSI O 'UVEA MO FUTUNA

Uafulu fagonogono

TE SAKALAMETA O TE KOFILIMASIO

“Ke ke tali 'ia te Laumālie Mā'oni'oni, ko te me'a'ofa o te 'Atua”

Kāpau 'e fakatalitali e nātou lalahi 'ia te Kōfilimāsió fakatahi mo te papitemá, ki te 'u fānau, 'e hoki natou fakatalitali 'ia te sākalameta 'aia mokā kua natou a'u ki te ta'u kua feala ai hanatou mahino pea mo hanatou ma'uli'i kātoa tanatou tui pea mo tonatou ma'ua i te lotolotoiga o te 'Ekelesiá.

Koteā 'ia te sākalameta o te kōfilimāsió?

Ko te sākalameta 'aē e ina fakakātoa 'ia te papitemá.

Ko ia 'aē kua ina filifili 'āteaina ke ma'uli fakafānau a te 'Atua, pea kua ina kole ke ina tali ia te Laumālie Mā'oni'oni 'aki te 'ū faka'iloga ko te hilifaki ki ai te 'ū nimá pea mo te tākai o te lolo tapu, 'e ina ma'u he mālohi kehe ke fakamo'oni ai, 'aki ana palalaú mo me'a 'e ina fai, ki te 'ofa pea mo te Māfimafi o te 'Atuá. 'E liliu ai leva ko he koga fakamālotoloto pea mo mo'oni i te loto 'Ekelesia katoliká (Youcat n°203).

Koutou manatu'i: Ne'e logo lā 'ia te ne'e kua fetaulaki a te kau 'apostoló pea mo Sēsū toe-tu'uaké, ne'e natou mātataku i te kau sūtea o natou nonofo māpunupunu ai i te Senakuló. Kā i te lakaga ne'e natou tali ai 'ia te Laumālie Mā'oni'oni i te 'aho o te Penikositē, ne'e natou ma'u ai leva he loto mālohi ke natou 'avahi te 'ū matapā pea natou fakahāhā le'o lahi 'ia te toe-tu'uaké a Kilisitō o uta ai mo te tu'utāmaki o 'onatou ma'uli. Ko te Laumālie Mā'oni'oni pe 'aia e ha'u o nofo i otatou lotó i te kōfilimāsió. 'E ina faka'afe'i tātou ke tou avahi matapā o 'otatou mafú, 'e ina humuhumuki tātou ki tu'a pea ina foaki mai 'ia te loto mālohi ke tou ma'uli'i tatatou tui pea ke tou fakahā ia. I te hili mai o nima o te 'ēpikopō, e toe fakahoko pē e te 'ēpikopō, me'a ne'e fai e te kau 'apostoló i te hili o 'onatou nima kiā nātou kau kilisitiano 'ulu fo'ou: Ac 8,14-16.

Ko te me'a'ofa o te Laumālie Mā'oni'oni 'e foaki mai ki te he'egata.

I te kōfilimāsió, ko te kilisitiano kua 'osi papitemá 'e faka'iloga 'aki he faka'iloga 'e mole feala hona molehi, o hagē ko he tā! Ko te tupu'aga 'aia, o tona fakahoko mai tu'a tahí. Ohagē ko te papitema, 'e ina faka'iloga te kilisitiano o tu'uma'u. Ko te Laumālie Mā'oni'oni 'aē ne'e tali i te kōfilimāsió, 'e ina taki te kilisitiano lolotoga tona ma'uli kātoa. 'E ina fakafaigamalie tona ma'uli'i 'ia te ma'uli o te 'Atua pea mo tana "fakamo'oni" kiā Kilisitō.

Ko te kōfilimāsió, 'e hagē hakita fakamo'oni he gāue, fakahoko he tauhi ki te gata'aga mo te 'Atua. Lolotoga te kōfilimāsió, 'e ui 'e 'aē 'e tali kōfilimāsió ki te logo mai a te haha'i fuli 'e tui ki te 'Atua! (Fakapapau o te tui). 'Aki 'ia te fakapapau 'aia, 'e ina ui ki te 'Atua: "Io, 'e au tui kiā te koe, ko toku 'Atua! Foaki mai tou Laumālie, ke ke ma'u 'ia au kātoa, ke 'aua na'a au mama'o maiā te koe pea ke au hoko ko hou fakamo'oni lolotoga toku ma'uli kātoa!" Pea folafola atu 'ia te 'Atua: "'E fēia mo au, 'e au tui kiā te koe, e taku fānau! 'E au foaki atu ia toku Laumālie! Ko au totonus 'aē 'e au foaki atu! 'E mole au toe mama'o anai maiā te koe, i te lakaga nei pea mo te ma'uli he'egata. O tatau ai pē pe'e ke galoi au, kae au nofo ai pē mo koe, i te 'ū 'aho faigata'a pea mo te 'ū 'aho lelei."

Ko ai 'e feala ke tali kōfilimāsió pea koteā me'a 'e 'aoga kiā ia 'aē e fia kōfilimāsió?

Ko te kilisitiano katolika fulipē ne'e kua ina tali te sākalameta o te papitemá pea kua "kalasia'ia" kau feala ke ina tali 'ia te sākalameta o te kōfilimāsió (youcat n°206)

Ko te tupu'aga 'aia o te kumi mai o te pepa fakamo'oni kua kita papitema, mokā kita kole ke kita tali te sākalameta o te kōfilimāsió.

'E tonu ke kita "kalasia'ia", ko tona 'uhiga ke 'aua na'a kita taupau loto ni agahala mamafa, ko tona 'uhiga 'e kita maui-malie mo te 'Atua. Ko'enā te tupu'aga o te tonu ke tou kole fakamolemole ki te 'Atua i mu'a o te tali o te sākalameta 'aia, 'aki te sākalameta o te fakatokatoka 'aē kā tou talanoa anai ki ai i he tahī fagonogono. Kā kole e he tupulaga ke ina tali te kōfilimāsió, 'e mahani ko te tupulaga 'aia kua tau ki he lakaga ma'uhiga o tona ma'uli pea kua paui ke gāue fakamālotoloto ma'a te 'Atua, pea ma'a te 'Ekelesia; 'E ina fai anai me'a fuli ke mahino lelei age ki tana tui 'aki tona mafú pea 'aki tona 'atamai. 'E māhani 'e ina fakahoko anai he ki'i fakamamahi fakatahi mo ni'ihi ke lelei age tana teuteu ki te faikole pea mo te fakakaukau.

Ko te kominotē fakakilisitiano 'aē 'e ma'uli ai 'e kau ki te teuteu 'aia, pea i te lotolotoiga o te kominotē 'aia, fakatahi mo ia, 'aki tana tokoni, 'e ina fakahoko anai 'ia tana kole ke kōfilimāsió. 'E hū gāue i te 'Ekelesia, kae tāfito 'ia te 'Ekelesia 'e ma'uli māhani ai. Koia 'e lelei age ke teuteu pea kōfilimāsió i tona palōkiá pe'e ko tona tiosesi mokā 'e feala.

Ko te minisi o te kōfilimāsió

Ko te māhani, ko te 'ēpikopō o te tiosesi 'aē 'e ina foaki 'ia te kōfilimāsió. 'E feala pe i ni'ihi lakaga, ke ina hino'i he tahi 'ēpikopō pe ko he pātele ke ina fetogi 'ia ia mokā 'e mole feala hana ha'u. Kapau ko he tahi 'e tu'utamaki mate, pea ko te pelepitelō fuli pē 'e feala ke ina foaki te sākalameta o te kōfilimāsió. (Youcat n°207)

Te faka'alu'alu o te to'oto'ogá

'E māhani mai, 'e fakahoko pe te to'oto'oga o te kōfilimāsió i te 'ekelesia fakapalōkiā pe'e ko te 'ekelesia faka'ēpikopō lolotoga he misa. Hili te litulusia o te Folafola pea mo te 'akonaki 'ae e fakamanatu ai anai te 'uhiga o te sākalameta pea mo gāue kā to'o anai e nātou kā fakanofo, 'e fēnei leva 'ia te faka'alu'alu o te to'oto'ogá:

*Te fakaau (te pāui): 'E pāui'i te higoa matu'a mo te higoa velivelī o te taki tokotahi. 'E natou tahi tu'u ki 'oluga kohe fa'ahiga fakahā 'aia tonatou loto ke natou tali kōfilimāsió.

*Te fakapapau o te tui: 'E fakaafe te taki tokotahi e te 'ēpikopō ke ina fakafo'ou tana fakapapau tui ne'e ina fai i tona papitemá. Ko te tui tahi pē 'e feala ke ina fakafaigamālie te gāue a te Laumālie Mā'oni'oni 'iā tātou.

*Te hilifaki o te 'ū nimá, 'e kakau ki ai nātou ko te kau pelepitelō ne'e to ai. Ko te faka'iloga talu mai te kamata'aga o te 'Ekelesiá (act8,14-19). Ko te fakatātā o te kole 'e fai ki te Laumālie Mā'oni'oni ke hā'ele ifo ki te kilisitiano tali kōfilimāsió. Lolotoga 'ia te kole 'aia o te hilifaki o te 'ū nimá, 'e kole e te 'ēpikopō ki te Laumālie ke ina foaki ifo ki te taki tokotahi 'ona me'a'ofa e fitu:

"Ke tuku ifo kiā te ia 'ia te Laumālie o te 'Alikī, laumālie o te fakapotopoto mo te 'atamai, laumālie o te tokoni pea mo te mālohi, laumālie o te mahino pea mo te mataku ki te 'Alikī pea mo te laumālie o te agatonú." Ko me'a'ofa 'aia e fitu 'e natou fakahā mai te kātoa, mo te hoihoifua o me'a'ofa ne'e foaki e te Laumālie Mā'oni'oni.

*Te milihi o te lolo tapu. Ko te lolo tapu ko he lolo magoni ne'e fakatapu'i e te 'ēpikopō lolotoga te misa o te 'ū mata'itohi faka'iloga o te huafa o Kilisitō pea 'e faka'aoga ki te fai papitemá, mo te fai kōfilimāsió, te fakanofo pelepitelō pea mo te fakatapu o te 'ū aletale. Ko tona 'uhiga, ko te Laumālie Mā'oni'oni 'e ina faka'iloga, te kilisitiano ne'e tākai lolo, 'aki he faka'iloga 'e mole toe molehi.

I te lakaga 'e ina tohi ai 'ia te koluse i te la'e o te kilisitianó 'aki te lolo tapú, 'e puaki e te 'ēpikopō 'ia te 'ū palalau 'aenī:

"Ke faka'iloga koe 'aki te Laumālie Mā'oni'oni, me'a'ofa o te 'Atuá."

Ko te 'ū pātelina mo mātelina

'E lelei age mokā ko māua pe o te papitemá. 'E nā i henī o fakamo'oni kua tokalelei 'ia te kominotē ke natou kaugā fagona mo te kau kōfilimāsió fo'ou lolotoga tanatou laka ki mu'a i te tui.

**KOGA KATOA O TE 'EKELESIA,
FAKAMALOTOLOTO KI TANATOU TUI PEA MO 'ONATOU MA'ULI FAKAKILISITIANO,
'E NATOU LILIU KO NI FAKAMO'ONI O SESU KILISITO
'AKI 'ANATOU PALALAU PEA MO GAUE 'E NATOU FAI.**